

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ
УКРАЇНИ**

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

**Факультет соціальних комунікацій і музейно-туристичної діяльності
Кафедра туристичного бізнесу**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з навчальної роботи
Інна СТАШЕВСЬКА

Інна СТАШЕВСЬКА
27 серпня 2020 р.

ТУРИСТИЧНЕ КРАЇНОЗНАВСТВО

Робоча програма навчальної дисципліни

Освітньо-професійна програма «Туризмознавство»

Спеціальність 242 «Туризм»

Галузь знань 24 Сфера обслуговування

перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Харків, 2020

Робоча програма Туристичне країнознавство
за спеціальністю 242 Туризм. «25» серпня, 2020 року 24с.
Мова навчання — українська

Розробник: **Наталія ШУМЛЯНСЬКА**, старший викладач кафедри
туристичного бізнесу
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри туристичного бізнесу
Протокол від «25» серпня 2020 року № 2

Завідувач кафедри туристичного бізнесу
доктор культурології, доцент

Любов БОЖКО

Робочу програму затверджено на Раді факультету соціальних комунікацій і
музейно-туристичної діяльності
Протокол від «25» серпня 2020 року № 1

Голова Ради факультету,
доктор педагогічних наук, професор

Алла СОЛЯНИК

Туристичне країнознавство
Робоча програма навчальної дисципліни
Спеціалізація 242 «Туризм»
Спеціальність 242 «Туризм»

©Харківська державна академія культури, 2020 рік
© Шумлянська Н. В., 2020 рік

1. Загальна інформація про дисципліну

1	Назва дисципліни	Туристичне країнознавство
2	Викладач	Шумлянська Наталя Володимирівна
3	Контактні дані викладача (роб.тел., емейл)	natalia_shumlianska@xdak.ukr.education
4	Статус дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова
5	Рік підготовки	1
6	Семестр	2
7	Лекції (год.)	20
8	Практичні (семінарські, лабораторні) заняття (год.)	20
9	Самостійна робота (год.)	80
10	Індивідуальна робота (год.)	—
11	Кількість кредитів	4
12	Загальна кількість годин	120
13	Види поточного контролю	поточне опитування, контрольні тестування, реферати, ситуаційні завдання
14	Вид підсумкового контролю	екзамен

2. Анотація дисципліни

2.1. Місце дисципліни в програмі навчання

«Туристичне країнознавство» є обов'язковим освітнім компонентом освітньо-професійної програми «Туризмознавство», який призначений для поглиблення розуміння здобувачами основних підходів та методів країнознавчого дослідження і характеристики туристського потенціалу країни. Навчальна дисципліна є необхідною при підготовці фахівців для туристичної індустрії за спеціальністю 242 «Туризм». Вивчення «Туристичного країнознавства» пов'язано з усіма дисциплінами географічного блоку, а також буде сприяти більш якісному освоєнню здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти комплексу фахових дисциплін з організації туризму, менеджменту і маркетингу в туризмі. Обов'язкові дисципліни, вивчення яких безпосередньо пов'язано з даною дисципліною: Географія туризму, Рекреаційні комплекси світу, Організація туристичних подорожей, Основи туризмознавства, Туropерейтинг, Історія туризму, Рекреалогія, Туристичні ресурси України та інші.

2.2. Пререквізити та постреквізити дисципліни

Необхідність вивчення даної дисципліни продиктована сучасними тенденціями розвитку туристичної індустрії у світі. Туристичне країнознавство націлює фахівців на всеобічне комплексне вивчення країн, регіонів або їхніх частин для потреб туризму. Ознайомлення з наявним туристичним потенціалом окремих регіонів і країн, виявлення проблем і перспектив туристичного освоєння територій, формування їх туристичної привабливості є важливою складовою підготовки фахівців у галузі туризму. Засоби і методи країнознавства допомагають у процесі побудови туристичної індустрії окремих держав. Програма вивчення навчальної дисципліни «Туристичне країнознавство» складена у відповідності до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 242 «Туризм». Вона враховує сучасні теоретичні підходи до визначення сутності країнознавства як комплексної наукової дисципліни, що охоплює широкий спектр знань про природу, населення, господарство, історію, культуру держав і регіонів.

2.3. Метою вивчення навчальної дисципліни є озброєння майбутніх фахівців сфери туризму професійними знаннями у сфері теорії і методології країнознавчого дослідження та методикою туристичного вивчення країни, формування фахового світогляду щодо територіальної організації та умов розвитку туризму в країнах і регіонах світу.

2.4. Завдання вивчення дисципліни.

Основними завданнями навчальної дисципліни є теоретична і практична підготовка майбутніх туризмознавців з питань:

- науково-методологічних зasad країнознавства,
- специфіки, особливостей та технології проведення країнознавчого дослідження у сфері туризму,
- туристичного районування світу та застосування регіонального підходу до туристичної оцінки країн і регіонів,

— структури та методики проведення комплексної туристичної характеристики країни, що виступає в ролі туристичного об'єкта чи експортера туризму.

— комплексної оцінки туристичного потенціалу туристичних регіонів світу, провідних туристичних країн та їх туристичних центрів.

2.5. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни.

1. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
2. Прагнення до збереження навколошнього середовища.
3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
4. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми.
5. Здатність працювати в команді та автономно.
6. Знання і розуміння предметної області своєї професії та специфіки професійної діяльності.
7. Здатність аналізувати туристичний потенціал територій.
8. Здатність орієнтуватись в організації туристично-рекреаційного простору, аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління.
9. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.
10. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

2.6. Результати навчання.

Результати вивчення даної освітньої компоненти деталізують такі програмні результати навчання:

1. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.
2. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.
3. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.
4. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.
5. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.

3. Політика дисципліни

3.1. Політика виставлення оцінок (пропущені заняття, відпрацювання пропусків): кожна оцінка виставляється відповідно до розроблених викладачем та заздалегідь оголошених студентам критеріїв, а також мотивується в індивідуальному порядку на вимогу студента; у випадку не відпрацювання студентом усіх передбачених занять до екзамену він не допускається; пропущені заняття обов'язково мають бути відпрацьовані. Форму і час відпрацювання студент та викладач взаємопогоджують.

3.2. Політика академічної поведінки та добродетелей (плагіат, поведінка в аудиторії): конфліктні ситуації мають відкрито обговорюватись в академічних групах з викладачем, необхідно бути взаємно толерантним, поважати думку іншого. Плагіат та інші форми нечесної роботи неприпустимі. Недопустимі підказки і списування у ході семінарських занять, контрольних роботах, на іспиті.

Норми академічної етики: дисциплінованість; дотримання субординації; чесність; відповідальність; робота в аудиторії з відключеними мобільними телефонами.

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1: Туристичне країнознавство: історія, становлення, об'єкт, предмет, функції

Передумови формування країнознавчої науки в туризмі. Система географічних наук в туризмі. Особливості та специфіка туристичного країнознавства. Категорійний апарат туристичного країнознавства. Туристичний центр. Туристська дестинація.

Система країнознавчої інформації. Джерельна база країнознавчих досліджень в туризмі. Структура та характеристика джерел країнознавчої інформації для цілей туризму. Методика та технологія пошуку, накопичення і обробки країнознавчої інформації.

Типова програма країнознавчого дослідження в туристичному бізнесі. Туристичне країнознавство в системі маркетингу туристичних підприємств. Країнознавство та статистична звітність підприємств туристичної індустрії.

Тема 2: Принципи, методи та закономірності у країнознавстві

Принципи туристичного країнознавства.

Методи туристичного країнознавства.

Закономірності туристичного країнознавства.

Тема 3. Сучасна політична карта світу

Вплив політичних умов в країні на розвиток туризму. Політична характеристика держави. Суверенітет держави. Визначення наявності залежних та спірних територій. Політичні конфлікти та «гарячі точки». Визначення форми правління в країні (монархія, республіка, країни Співдружності, джамахирія) та форми державного устрою (унітарна, федеративна та конфедеративна держава). Плюралістичні та клерикальні держави та типи політичного режиму в країні. Політична структура країни, її відношення до однопартійних чи багато-партийні держав. Столиця країни та адміністративно-територіальний поділ. Державні

символи. Державна та офіційні мови в країні. Назви державних органів влади та державних посад.

Входження країни в міжнародні організації і союзи. Політичні блоки та економічні союзи. Змішані блоки країн. Підписані країною міждержавні договори та протоколи.

Тема 4. Основні концепти просторово-територіальної організації країн світу

Географічна характеристика країни з точки зору туризму. Опис території країни, її властивостей і складу. Визначення географічного положення країни. Географічне положення як умова розвитку туризму в країні.

Поняття «територія» і «простір» у туристичному країнознавстві.

Особливості адміністративно-територіального устрою країн світу.

Тема 5. Туристичне регіонознавство

Районування, як основний метод країнознавчого дослідження в туризмі. Принципи та критерії районування в туризмі. Поняття регіону. Регіоналізація. Підходи до визначення регіонів, їх різномасштабність. Межі регіону. Супермакрорегіон, макрорегіон, субрегіон, мезорегіон, мікрорегіон. Історико-географічні регіони.

Сучасні підходи до регіонального поділу світу: Західна Європа, Східна та Центральна Європа, Північна Європа, Південна Європа, Південно-Західна Азія, Центральна Азія, Південна Азія, Східна Азія, Південно-Східна Азія, Північна Америка, Центральна Америка, Північна Америка, Англо-Америка та Латинська Америка, Мезоамерика, Країни Карибського басейну, Вест-Індія, Ла-Платські країни, Андські країни, Північна Африка, Західна Африка, Центральна Африка, Східна Африка, Південна Африка, Австралія і Нова Зеландія, Океанія, Меланезія, Полінезія, Мікронезія. Історико-географічні субрегіони: Близький Схід, Середній Схід, Далекий Схід, Середня Азія, Сахель, Магриб, Левант, Закавказзя, Скандинавія, Прибалтика, Балканські країни.

Особливості туристичного районування світу згідно з ЮНВТО (в залежності від обсягів турпоїздок, обсягів валютних наchodжень, темпів зростання чисельності відвідувачів). Типологія країн світу в залежності від геополітичного положення (географічного, демографічного, економічного, політичного, історичного), наявності природно-рекреаційних ресурсів, стану туристичної інфраструктури. Типологія країн за економіко-географічними передумовами сталого розвитку туризму.

Тема 6. Європейський туристичний макрорегіон

Структура та загальна характеристика європейського туристичного регіону. Туристичне районування та зонування території країн СНД, зарубіжної Європи та країн Східного Середземномор'я. Провідні туристичні країни регіону, їх туристичні центри, розвинені види туризму.

Тема 7. Американський туристичний макрорегіон

Структура та загальна характеристика Американського туристичного регіону. Туристичне районування та зонування території країн Північної, Південної, Центральної Америки, островів країн і територій Карибського басейну. Провідні туристичні країни регіону, їх туристичні центри, розвинені види туризму.

Тема 8. Африканський туристичний макрорегіон

Структура та загальна характеристика Африканського туристичного регіону. Туристичне районування та зонування території країн, Африки (крім Лівії та Єгипту). Провідні туристичні країни регіону, їх туристичні центри, розвинені види туризму.

Тема 9. Близькосхідний туристичний макрорегіон

Структура та загальна характеристика Близькосхідного туристичного регіону. Туристичне районування та зонування території

країн Південно-Західної Азії, Єгипту та Лівії. Провідні туристичні країни регіону, їх туристичні центри, розвинені види туризму.

Тема 10. Південно-Азійський та Азійсько-Тихоокеанський туристичні макрорегіони

Структура та загальна характеристика Південно-Азійського та Азійсько-Тихоокеанського туристичного регіону. Туристичне районування та зонування території країн Південної, Південно-Східної, Східної Азії, Австралії та Океанії. Провідні туристичні країни регіонів, їх туристичні центри, розвинені види туризму.

Структура навчальної дисципліни

Тематика курсу					
Тема, план лекції	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки, балів	Форми контролю
Тема 1: Туристичне країнознавство: історія, становлення, об'єкт, предмет, функції	лекція, семінарське заняття	1, 2, 8, 10, 11, 14	4	6	Опитування на семінарі, реферат
Тема 2: Принципи, методи та закономірності у країнознавстві	лекція, семінарське заняття	1, 2, 8, 10, 11, 14, 23	4	6	Опитування на семінарі
Тема 3. Сучасна політична карта світу	лекція, семінарське заняття	1, 2, 8, 10, 11, 14, 23	4	6	Опитування на семінарі
Тема 4. Основні концепти просторово-територіальної організації країн світу	лекція, семінарське заняття	1, 2, 8, 10, 11, 14, 23	4	6	Опитування на семінарі

Тема 5. Туристичне регіонознавство	лекція, семінарське заняття	10, 11, 14, 23	4	6	Опитування на семінарі, реферат і презентація
Тема 6. Європейський туристичний регіон	лекція, семінарське заняття	2, 3, 4, 6, 7, 13	4	6	Опитування на семінарі, реферат і презентація
Тема 7. Американський туристичний макрорегіон	лекція, семінарське заняття	4, 6, 12, 13, 16, 23	4	6	Опитування на семінарі, реферат і презентація
Тема 8. Африканський туристичний макрорегіон	лекція, семінарське заняття	6, 8, 13	4	6	Опитування на семінарі, реферат і презентація
Тема 9. Близькосхідний туристичний макрорегіон	лекція, семінарське заняття	5, 6, 8, 13	4	6	Опитування на семінарі, реферат і презентація

Тема 10. Південно-Азійський та Азійсько-Тихоокеанський туристичні маркрорегіони	лекція, семінарське заняття	5, 6. 8, 13	4	6	Опитування на семінарі, дискусія, реферат і презентація
Всього			40	60	

Тематика семінарських (або практичних) занять

Семінарське заняття № 1.

Тема: Історія розвитку та сучасні наукові концепції та моделі країнознавства

Питання для обговорення:

1. Охарактеризувати стихійно-описовий період розвитку країнознавства.
2. Розповісти про період формування основ класичного країнознавства.
3. Характеристика антропогеографічної країнознавчої школи.
4. Характеристика французької школи країнознавства.
5. Характеристика антропогеографічної країнознавчої школи у дореволюційній Росії.
6. Формування українського національного країнознавства.
7. Економіко-географічний напрям радянського країнознавства (М. М. Баранський).
8. Дати визначення туристичного країнознавства як науки та навчальної дисципліни. Порівняти із загальним країнознавством.
9. Визначити предмет туристичного країнознавства. Навести приклади.
10. Визначити об'єкт вивчення туристичного країнознавства. Навести приклади.
11. П'ять основних функцій туристичного країнознавства.
12. Коротко охарактеризувати шість головних концепцій країнознавства, які використовує туристичне країнознавство.(М. С. Мироненко)
13. Загальні та дисциплінарні принципи країнознавства.

14. План туристсько-країнознавчого дослідження.

15. Джерела країнознавчої інформації.

Література: 1, 2, 8, 10, 11, 14.

Семінарське заняття № 2.

Тема: Районування та типологія країн світу

Питання для обговорення:

1. Районування, як основний метод країнознавчого дослідження в туризмі.

Принципи та критерії районування в туризмі.

2. Регіоналізація. Підходи до визначення регіонів, їх різномасштабність.

Межі регіону. Супермакрорегіон, макрорегіон, субрегіон, мезорегіон, мікрорегіон.

3. Країнний склад регіонів Європи: Західна Європа, Східна та Центральна Європа, Північна Європа, Південна Європа,

4. Країнний склад регіонів Азії: Південно-Західна Азія, Центральна Азія, Південна Азія, Східна Азія, Південно-Східна Азія,

5. Країнний склад регіонів Америки: Північна Америка, Центральна Америка, Північна Америка, Англо-Америка та Латинська Америка, Мезоамерика, Країни Карибського басейну, Вест-Індія, Ла-Платські країни, Андські країни,

6. Країнний склад регіонів Африки: Північна Африка, Західна Африка, Центральна Африка, Східна Африка, Південна Африка,

7. Країнний склад регіонів Австралія і Нова Зеландія, Океанія: Меланезія, Полінезія, Мікронезія.

8. Історико-географічні регіони. Історико-географічні субрегіони: Близький Схід, Середній Схід, Далекий Схід, Середня Азія, Сахель, Магриб, Левант, Закавказзя, Скандинавія, Прибалтика, Балканські країни.

9. Особливості туристичного районування світу згідно з ЮНВТО (в залежності від обсягів турпоїздок, обсягів валютних наchodжень, темпів зростання чисельності відвідувачів).

10. Типологія країн світу в залежності від геополітичного положення (географічного, демографічного, економічного, політичного, історичного), наявності природно-рекреаційних ресурсів, стану туристичної інфраструктури.

11. Типологія країн за економіко-географічними передумовами сталого розвитку туризму.

Література: 1, 2, 8, 10, 11, 14, 23.

Семінар № 3

Тема: Природне середовище країни

Питання для обговорення:

1. Опис території країни, її властивостей і складу. Визначення географічного положення країни. Географічне положення як умова розвитку туризму в країні.

2. Послідовність опису природного середовища країни. Природні умови та природні ресурси країни, що мають інтерес для туризму.

3. Туристична характеристика клімату в країні. Визначення кліматичних поясів та параметрів клімату та їх впливу на туристичну активність в країні. Сезонні коливання кліматичних умов в країні, як фактори розвитку туризму. Оцінка параметрів погоди в процесі країнознавчого дослідження.

4. Вивчення вод Світового океану та внутрішніх вод, як елементів туристичної характеристики країни. Туристична характеристика морів, річок, озер та болот.

5. Підземні води та їх роль в підвищенні туристичної привабливості країни чи регіону.

6. Визначення природних рослинних зон і країні. Оцінка умов існування тварин в країні.

7. Тварини та рослини, що зникають і що охороняються. Ендемічні та реліктові тварини і рослини.

8. Природоохоронна діяльність в країні. Опис природоохоронних територій (державних заповідників, заказників, резерватів та національних парків), як

специфічних об'єктів туризму. Унікальні природні явища та природні об'єкти в країні.

Література: 1, 2, 8, 10, 11, 14, 23.

Семінар №4

Тема Політична та історична характеристика країни

Питання для обговорення:

1. Політична характеристика держави. Суверенітет держави.
2. Визначення наявності залежних та спірних територій. Які є в світі?
3. Політичні конфлікти та «гарячі точки» в світі зараз.
4. Визначення форми правління в країні (монархія, республіка, країни Співдружності, джамахирія) та форми державного устрою (унітарна, федеративна та конфедеративна держава).
5. Плюралістичні та клерикальні держави та типи політичного режиму в країні.
6. Політична структура країни, її відношення до однопартійних чи багатопартійних держав.
7. Столиця країни та адміністративно-територіальний поділ.
8. Державні символи. Державна та офіційні мови в країні. Назви державних органів влади та державних посад.
9. Входження країни в міжнародні організації і союзи. Політичні блоки та економічні союзи. Змішані блоки країн. Підписані країною міждержавні договори та протоколи.
10. Оцінка рівня економічного розвитку країни та його вплив на туризм.
Визначення укладу економіки країни та головних статей експорту та імпорту.
11. Оцінка галузевої структури економіки, що має вплив на розвиток туризму (ступінь розвитку туристичної інфраструктури): транспорт, готельне та ресторанне господарство, мережа туроператорів та турагентів, зв'язок, комунальне господарство, індустрія розваг і дозвілля, охорона здоров'я, освіта, спорт, сільське господарство, народні промисли.

12.Характеристика грошової одиниці країни. Банкноти і моменти, що мають ходження.

13.Основні напрямки історичної характеристики країни для сфери туризму: історія становлення держави, історія народів, видатні історичні події, видатні історичні особи, історичні регіони, археологічні та історичні пам'ятки.

Література: 1, 2, 8, 10, 11, 14, 23.

Семінар № 5

Тема: Демографічна та культурна характеристика країни

Питання для обговорення:

1. Значення демографічної характеристики населення для визначення туристичної привабливості країни. Оцінка показників «якості» населення країни, структури зайнятості та рівня безробіття. Розміщення та густота населення. Розселення та ступінь урбанізації в країні.

2. Опис міста та передмістя, як основних туристських дестинацій країни. Основні підходи до районування міста. Агломерати та мегаполіси країни.

3. Процеси субурбанизації. Визначення головних міст країни. Характеристика сільських поселень. Форми сільського розселення в країні. Оцінка стану міграції населення в країні.

4. Туристична характеристика народів країни. Визначення расового, етнічного та національного складу населення, національних меншин та аборигенів.

5. Релігійна приналежність людини як важлива складова туристичного вивчення народів країни. Характеристика релігійного складу населення. Традиційні та нетрадиційні релігії і вірування в країні. Релігійні конфесії, що існують в країні. Наявність і роль в країні релігійного права.

6. Туристична характеристика культури народу, як об'єкту атракції. Складові культури. Характеристика мови та писемності в країні. Входження мови народу в мовну групу та мовну сім'ю. Відмінності між літературною та

розмовною мовою. Існування діалектів мови. Невербальні форми спілкування народу. Символіка кольору.

7. Характеристика мистецтва в країні. Характеристика національної архітектури та архітектурних пам'яток, музики і театру. Опис фольклору та його жанрів. Характеристика декоративно-прикладного мистецтва. Місце музеїв в туристичному описі країни. Видатні твори мистецтва. Культурні події та явища в країні як сучасні об'єкти туристської аtrakції.

8. Необхідність врахування культурних традицій народу в туристичній характеристиці країни. Етнічні, етнографічні та національні традиції. Опис звичаїв, обрядів, ритуалів та церемоній. Народні свята, фестивалі та ярмарки в країні.

9. Характеристика національного одягу, народної творчості та ремесел. Традиційні для країни види спорту. Розвиток масової культури в країні.

10. Кулінарія як компонент культури. Традиції та культура харчування народів. Продукти харчування та раціон. Національна домашня та ресторанна кухні. Найпоширеніші кухні світу та їх характерні риси. Національні страви та напої. Релігійні особливості та обмеження в харчуванні.

Література: 1, 2, 8, 10, 11, 14, 23.

Семінар № 6

Тема: Спеціальна інформація про країну

Питання для обговорення:

1. Органи управління туризмом та туристична політика.
2. Рекорди країни.
3. Спеціальна туристична інформація про країну та необхідність її отримання туристом.
4. Збір інформації щодо природних небезпек, безпеки життя, здоров'я та власності.
5. Врахування поясного часу та його різниці з київським часом.
6. Ступінь розвитку телефонного та мобільного зв'язку.
7. Список довідкових телефонних номерів.

8. Курси обміну національної валюти в основні валюти світу.
9. Перелік свяtkovих та неробочих днів.
10. Робочий та неробочий час в країні.
11. Напруга і частота електричного струму та специфіка електричної фурнітури в готелях.
12. Митні правила, обмеження та туристичні формальності країни.

Література: 10, 11, 14, 23.

Семінар № 7

Тема: Візи, транспорт і сфера обслуговування країни

Питання для обговорення:

1. Необхідність отримання візи, реєстрація та строки перебування в країні.
2. Правила поведінки в країні.
3. Можливість та розміри чайових в закладах гостинності.
4. Туристична характеристика видів транспорту та спеціальної транспортної інфраструктури.
5. Транспортна мережа, платні автотраси та можливість прокату авто.
6. Правила дорожнього руху.
7. Традиційні покупки туристів в країні та сувеніри.
8. Наяvnість tax-free.

Література: 10, 11, 14, 23.

Семінар № 8

Тема: Туристський опис і розвиток туризму країни

Питання для обговорення

1. Послідовність туристичного опису країни.
2. Стан розвитку туристичної галузі в країні та її місце на міжнародному ринку туристичних послуг.
3. Структура та динаміка туристських потоків, грошових надходжень та витрат.
4. Види туристичних ресурсів.

5. Об'єкти туризму за їх класифікацією.
6. Основні туристські дестинації країни.
7. Туристські атракції.
8. Рекреаційні зони, курорти та парки.
9. Розроблені туристичні маршрути країни.
10. Розвинуті види туризму в країні та їх географія.

Література: 1, 2, 8, 10, 11, 14, 23.

Семінар № 9

Тема: Особливості розвитку туризму в Європейському туристичному регіоні

Питання для обговорення:

1. Загальна характеристика Європейського туристичного регіону
2. Туристична спеціалізація Європейського туристичного регіону
3. Особливості розвитку туризму в країнах Західної Європи.
4. Особливості розвитку туризму в країнах Північної Європи.
5. Особливості розвитку туризму в країнах Південної Європи.
6. Особливості розвитку туризму в країнах Східної Європи.
7. Особливості розвитку туризму в країнах Центральної Європи.
8. Особливості розвитку туризму в країнах Бенілюкс.
9. Особливості розвитку туризму в малих країнах Європи (Андорра, Сан-Марино, Ватикан, Ліхтенштейн, Монако).
10. Особливості розвитку туризму в Альпійських країнах Європи.

Література: 2, 3, 4, 6, 7, 13.

Семінар №10

Тема. Близькосхідний, Південно-Азійський та Азійсько-Тихоокеанський, Африканський та Американський туристичні макрорегіони

Питання для обговорення:

1.Структура та загальна характеристика Близькосхідного туристичного регіону. Туристичне районування та зонування території країн Південно-Західної Азії, Єгипту та Лівії.

2.Провідні туристичні країни Близькосхідного регіону, їх туристичні центри, розвинені види туризму.

3.Структура та загальна характеристика Південно-Азійського та Азійсько-Тихоокеанського туристичного регіону. Туристичне районування та зонування території країн Південної, Південно-Східної, Східної Азії, Австралії та Океанії.

4.Провідні туристичні країни Південно-Азійського та Азійсько-Тихоокеанського туристичного регіонів, їх туристичні центри, розвинені види туризму.

7.Структура та загальна характеристика Африканського туристичного регіону. Туристичне районування та зонування території країн, Африки (крім Лівії та Єгипту).

5.Провідні туристичні країни Африканського регіону, їх туристичні центри, розвинені види туризму.

6.Структура та загальна характеристика Американського туристичного регіону. Туристичне районування та зонування території країн Північної, Південної, Центральної Америки, островних країн і територій Карибського басейну.

7.Провідні туристичні країни Американського регіону, їх туристичні центри, розвинені види туризму.

Література: 5, 6, 8, 13.

6. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Рівень досягнення запланованих результатів навчання перевіряється за допомогою таких форм контролю:

- 1) диспути, доповіді, індивідуальні та командні завдання;
- 2) тестування, опитування, проблемні семінари, моделювання професійних ситуацій,
- 3) обговорення, презентації та виступи, дискусія, мозковий штурм;
- 4) есе, реферати, огляди, виконання письмових завдань, просктів.

Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-балльною шкалою) визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Розділ 1	Розділ 2	Підсумковий контроль (іспит)	Сума
T 1-5	T 6-10	40%	100 балів (100%)
30%	30%		

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для іспиту
90-100	A (відмінно)	зараховано
82-89	B (добре)	
74-81	C (добре)	
64-73	D (задовільно)	
60-63	E (задовільно)	
35-59	FX (незадовільно)	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F (незадовільно)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачається навчальна дисципліна

№	Найменування	Номери розділу
1	Опорні конспекти лекцій	1 – 2
2	Навчальні посібники. Кейси	1 – 2
3	Силабус	1 – 2
4	Плани семінарських занять	1 – 2
5	Засоби підсумкового контролю	1 – 2

9. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Антонюк Н.В. Теоретичні основи країнознавства : підручник – Київ: Знання, 2011. – 326 с.
2. Дорошко М.С. Країнознавство. Країни СНД і Балтії : навч. посібник. – Чернівці : Книги-XXI, 2008. – 308 с.

3. Дорошко М.С. Країнознавство. Країни СНД, Європи і Північної Америки : навч. посібник / М.С. Дорошко. – Київ : Ніка-Центр, 2009. – 310 с.
4. Дорошко М.С. Країнознавство: країни пострадянського простору, Європи і Північної Америки : навч. посібник / М.С. Дорошко. – Київ : Київ. ун-т, 2012. – 312 с.
5. Ігнатьєв П.М. Країнознавство країн Азії : навч. Посібник. – Чернівці : Книги-XXI, 2006. – 423 с.
6. Туристичне країнознавство: країни лідери туризму: Навчальний посібник / За заг. ред О.О. Любіщевої. Київ: Альтернатива, 2008. – 436 с.
7. Мальська М.П. Туристичне країнознавство. Європа : навч. посібник. – Київ : Центр учб. л-ри, 2009. – 224 с.
8. Масляк П.О. Країнознавство : підручник / П.О. Масляк. – Київ : Знання, 2007, 2008. – 292 с.
9. Парфіненко А.Ю. Туристичне країнознавство : навч. посібник. – Харків : Бурун Кн., 2009. – 288 с.
10. Туристське країнознавство: Прогр. та навч.-метод. матеріали навч. дисципл. для студ. 2-го курсу з напр. підг. «Туризм» / Харк. держ. акад. культури ; розробн. : Н.В. Шумлянська. — Харків : ХДАК, 2017. — 43с.
11. Головченко В. І., Кравчук О.А. Країнознавство: Азія, Африка, Латинська Америка, Австралія і Океанія: Навчальний посібник. – Київ: ЗАТ «Нічлава», 2006. – 336 с.

Додаткові

10. Алієна-Барановська В.М. Міжнародний туризм: навчальний посібник-довідник– Київ : Центр учебової літератури, 2013. – 344 с.
11. Безуглий В. В. Регіональна економічна і соціальна географія світу: Навч. посіб. Вид. 2-ге, перероб. – Київ : ВЦ «Академія», 2007. – 688 с.
12. Бейдик О. О. Рекреаційне районування. // ГЕУ, в 3 -х т. - Київ : Вид-во ім. М.П. Бажана, 1990.-Т.3.- 120 с.
13. Дубович І. Країнознавчий словник-довідник. Львів : Видавничий дім «Панорама», 2003. – 580 с.

14. Крижанівський В.П. Країнознавство: підручник. – 2-ге вид., переробл. доповн. – Київ : Знання, 2012. – 439 с.
16. Лиман С. І., Шумлянська Н.В. Значення туристичного досвіду Коста-Ріки для розвитку туризму України // Модернізація економіки в умовах зростання суспільної свідомості: людинорозмірність, духовність, партнерство, кооперація : матеріали І Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Полтава, 1 листоп. 2016 р.) / Полтав. ун-т економіки і торгівлі, Ін-т економіки пром-сті НАН України, Львів. торг.-екон. ун-т. — Полтава, 2016. — С. 114–116.
17. Мальська М. П., Антонюк Н. В., Ганич Н. М. Міжнародний туризм і сфера послуг: Підручник. - Київ : Знання. 2008. – 6 6 1 с .
18. Мальська М. П., Антонюк Н. В., Занько Ю. С., Ганич Н. М. Країнознавство: теорія та практика. Підруч. – Київ: Центр учебової літератури, 2012. – 528 с.
19. Ровенчак І. І., Мамчур О. І. Географічне країнознавство : навчально-методичний посіб. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2012. – 106 с.
20. Страфійчук В.І., Малиновська О.Ю. Туристичне країнознавство: туристичні ресурси світу. Європа, Азія, Австралія та Океанія. Навчальний посібник – Київ: Альтерпрес, 2009. – 427 с.
21. Страноведение: учебное пособие/кол. авторов: РогачП. И., Косяков Н. Е., Гаркава В. Г., Лукьянчик С. В. – Минск: Издательство Белорусского экономического университета, 2003. – 284 с.
22. Турчин Я.Б. Країнознавство: навч. посібник – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. – 276 с.
23. Уварова Г.Ш. Туристське країнознавство: навч. посібник. – Київ: Видавництво Національного авіаційного університету «НАУ-друк», 2009. – 152 с.
24. Яценко Б. П. Країнознавство: основи теорії : навч. Посібник – Київ : Либідь, 2009. – 312 с.

Інформаційні ресурси

1. Глосарій термінів Європейського Союзу Режим доступу: www.europa.dovidka.com.ua.

2. Міністерство закордонних справ України. Режим доступу: <http://www.ukraine-eu.mfa.gov.ua/eu>.
3. Організація Північно-Атлантичного договору. Режим доступу: <http://www.nato.int>.
4. Офіційний сайт Державного комітету статистики України Державної служби туризму і курортів. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.
5. Офіційний сайт Державної служби туризму і курортів України. – Режим доступу : www.tourism.gov.ua.
6. Представництво України при Європейському Союзі Режим доступу: <http://www.ukraine-eu.mfa.gov.ua/eu>.
7. World Tourism Organization [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.world-tourism.org> World Travel & Tourism Council [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.wttc.org>.